

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Mateřská škola Na rovině, Česká Třebová

Skrze smysly objevujeme svět

Platnost dokumentu od 1.9.2023

1.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání MŠ Na rovině

Mateřská škola a základní škola Na rovině v České Třebové

Pod Jelenicí 657, Česká Třebová , 560 02
IČO : 11 711 345

Telefon : 739 357 818 (Mgr. Ivana Klodnerová)

E-mail : ivana.klodnerova@zsnarovine.eu

Pedagogické informace: 736 535 229 (Slavomíra Petrová)

Zřizovatelé:

- ☒ Slavomíra Petrová
E-mail: slavomira.petrova@zsnarovine.eu
- ☒ Tomáš Lebeda
E-mail: tomas.lebeda@zsnarovine.eu

Typ:

Mateřská škola - s celodenním provozem

Počet tříd:

1 třída

Stanovená kapacita:

23 dětí

Personální obsazení:

Ředitelka: Mgr. Ivana Klodnerová Dis.
Učitelky: Dana Schmidtová, DiS, Renáta Wiesnerová,
Asistent pedagoga: Simona Mikulová, Hana Jirsová

Provozní doba:

7:00 – 16:00 hodin

Zpracováno:

červenec – srpen 2023

Projednáno: 14.9.2023 na Radě ŠPO, školské radě a pedagog. poradě

Školní vzdělávací program zpracovali zřizovatelé školy spolu s pedagogickým týmem. Při tvorbě ŠVP PV vycházeli z poznatků, které získali, každý ze své pedagogické praxe a ze společných vizí.

Charakteristika mateřské školy

MŠ Na rovině je nestátní školkou a společně se ZŠ Na rovině je zřízena dvěma zřizovateli a to Slavomírou Petrovou a Tomášem Lebedou. Tento typ školky používá principy Montessori pedagogiky (favorizující individuální přístup k dítěti) propojené s projektovým programem, který koresponduje s projektovým vyučováním ZŠ Na rovině.

Zařízení sídlí v adaptované, starší školské budově, umístěné v části obce Česká Třebová – Lhotka čp.98, vedle vozovky I/14.

Budova je po kompletní rekonstrukci, pro potřeby MŠ je pronajímána přízemní část budovy od majitele Město Česká Třebová. V prvním patře sídlí ZŠ Na rovině.

Obvodové zdi budovy jsou nově omítnuty, okna vyměněna, stropy doplněny minerálním podhledem, výměna vzduchu je řešena rekuperačními jednotkami v pobytových místnostech.

MŠ je jednotřídní s kapacitou 23 dětí. Prostory (herna s kuchyňkou, ložnice, sociální zařízení, šatna) jsou umístěny společně v přízemí budovy. Prostory jsou dostatečně velké a vyhovují skupinovému i individuálním činnostem dětí.

Součástí školky je zahrada, navazující přímo na budovu MŠ. Zahrada je zatravněná, předpokládá se osazení stromů a keřů. Jsou zde tři záhony pro pěstování bylin, zeleniny a ovoce, hmyzí domek, ohniště, lavičky a stůl pro odpočinek, velké pískoviště a prolézačka. Během letních měsíců zajišťují plachty příjemný stín. V budoucnu se zaměříme na vybavenost zahrady. Je potřeba zřídit nové herní prvky, altánek pro rozšířenou možnost funkcí zahrady.

Podmínky předškolního vzdělávání

Základní podmínky předškolního vzdělávání jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami:

- Školský zákon, zákon č. 561/2004 Sb.
- Zákon ochrany veřejného zdraví, č.205/2020 Sb.
- vyhláška o předškolním vzdělávání, č.14/2005Sb.
- vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a o vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, č.73/2005 Sb.
- vyhláška o bezpečnosti a ochraně zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních,
- vyhláška o poskytování preventivních a poradenských služeb ve školství a typech školských poradenských zařízení, č.197/2016 Sb,
- vyhláška o školním stravování,č. 272/2021 Sb.
- vyhláška o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, č.108/2005 Sb,
- vyhláška o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků, nařízení vlády, kterým se stanoví míra vyučovací činnosti a pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních, č.563/2004 Sb,
- vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, č.317/2005 Sb.
- vyhláška o organizaci školního roku, popř. další související předpisy, č.16/2005 Sb.

Věcné (materiální) podmínky

Budova MŠ se nachází v blízkosti zastávky MHD v části města Stará Lhotka. Převážně zde stojí rodinná zástavba a občanská vybavenost. V místě se nachází ještě stacionář.

Budova v roce 2022 prošla rekonstrukcí. Obvodové zdi budovy jsou nově omítnuty, okna vyměněna, stropy doplněny akustickým minerálním podhledem, výměna vzduchu je řešena rekuperačními jednotkami v obytných místnostech.

MŠ má jeden vchod, sloužící pro personál i pro rodiče s dětmi. Ze společného zádveří MŠ a ZŠ je přímý vstup do šatny, kde je vyřešeno rozdělení na čistou a nečistou část.

Z chodby – šatny je vpravo vstup do sociálního zařízení, rovněž do herny a do ložnice.

Další sousedící místností s chodbou je jídelna-výdejna, která slouží jako výdejna svačinek a obědů. Výdejna je vybavena kuchyňskou linkou, lednicí, dřezem na mytí přepravků a myčka na bílé nádobí, umyvadlo personálu.

Herna je pomyslně rozdělena na tři části. Na místo, kde se nachází funkční kuchyňka, nízký dřez na mytí výtvarných potřeb či přepírání prádla a stolky se židlemi. Druhá část je určena jako herna, v třetí části jsou umístěny tzv. „koutky“, kde se nacházejí pomůcky z praktického života, smyslových materiálů, dále pomůcky pro kosmickou výchovu, český jazyk a matematiku. Ložnice slouží k odpočinku a zároveň po odstranění lehátek i jako tělocvična. Stále se snažíme vybavovat prostory dostatečným množstvím výtvarných, didaktických a montessori pomůcek, nářadí na tělesnou výchovu, balanční nářadí, vybavení pro odpočinek. V herně je umístěné umyvadlo na mytí rukou s papírovými a ručníky.

Didaktické pomůcky, hračky, knihy a jiné doplňky jsou umístěny tak, aby na ně děti viděly a byly jim snadno přístupné.

Na výzdobě interiéru se děti podílejí svými pracemi, které odrážejí, jaké téma zrovna probíráme a rodiče si je mohou kdykoliv prohlédnout. Na dané téma vytváříme s dětmi i nástěnky s obrázky, ukázkami, které si děti mohou stále prohlížet – jsou v úrovni jejich očí.

Součástí zařízení je zahrada, s pískovištěm, prolézačkou, které dětem umožňují různé pohybové a další aktivity. Snahou je zahradu postupně dovybavit dalšími herními prvky. O zahradu pečují kolektiv školy svépomocí.

Všechny vnitřní a vnější prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů – čistota, teplota, osvětlení aj, které jsou průběžně obnovovány.

Stravování a životospráva

Strava je zajištěna z nedaleké Mateřské a základní školy v Řetově. Jedna pracovní síla v kuchyni připravuje vhodnou stravu v rámci spotřebního koše přímo pro MŠ. Pro tuto práci byla speciálně poučena. Přeprava stravy je zajišťována dodavatelsky, společně s ostatními školami ve městě.

- Dětem bude poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, zachována vhodná skladba jídelníčku.
- Dodavatel zaručuje dodržování zdravé technologie přípravy pokrmů.
- Mezi jídly jsou dodržovány intervaly dle předpisů.
- Respektujeme individuální stravovací návyky.
- Děti nejsou do jídla nuceny.
- Svačinky jsou řešeny průběžně
- Při přípravě svačin se děti částečně podílí na přípravě. Při přípravě oběda si samy prostírají, nandávají polévku i druhé jídlo s upozorněním, aby si nandaly tolik, kolik sní. Odnáší si po sobě použité nádobí.
- Pitný režim je zajištěn bez omezení kdykoliv během dne. Děti si samy nalévají ze džbánu vodu, čaj, popřípadě jiný druh tekutiny s důrazem na omezení sladidel.
- Organizace dne se přizpůsobuje potřebám dětí a aktuální situaci. Každodenní pobyt venku je samozřejmostí. Výjimku tvoří pouze velmi špatné počasí/ovzduší.
- Jsou dodržovány individuální potřeby dětí – aktivity, spánek, odpočinek. Zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu a jsou dětem vzorem.
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě MŠ, ale i v interiéru školy, učitelky v případě potřeby začleňují pohybové chvíle.
- Dbají na správné provedení cviků.
- Pohybové aktivity nejsou nikdy zařazovány po jídle
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti, které neodchází po obědě, relaxují na lůžku minimálně 30 minut.
- dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program na místo odpočinku na lůžku, donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřipustné.
- formou činnostního učení seznamují děti s poznatky o těle, zdraví a nemoci, hygieně, výživě, osobní svobodě a hodnotách, bezpečné komunikaci, absenci úrazů, významu fyzických aktivit,...
- pedagogové trvalým každodenním vedením upevňují hygienické návyky dětí, včetně čištění zubů, respektují fyziologické potřeby (WC, pohyb, odpočinek, únavová křivka, být sám, neúčast, ...).

Psychosociální podmínky

- Snahou pedagogů je, aby se všichni cítili v MŠ bezpečně, jistě a spokojeně. Denně zajišťují připravené prostředí, které je funkčně přizpůsobené věkovým a vývojovým obdobím dětí, snaží se nenásilnou, hravou formou vzbudit v dětech zájem o okolí, nové věci.
- Nově příchozí děti mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí.
- Pedagog respektuje potřeby dětí a je pro ně vzorem. Snaží se dětem podat pomocnou ruku, a zároveň podporovat v samostatnosti. Je schopen naslouchat. Děti ví, že se na něho mohou kdykoliv spolehnout.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení, nikdo není znevýhodňován či naopak.
- Děti se učí vzájemné úctě, toleranci, respektu k druhému a soužití v kolektivu.
- Pokyny a pravidla jsou jasná, jednoduchá, srozumitelná – snaha o to, abychom byli všichni kamarádi, kteří si navzájem pomáhají, hrají, spolupracují, společně se radují, zároveň se umí omluvit, vyjádřit lítost nad neuváženým činem.
- Pedagog nenásilně ovlivňuje sociální klima ve třídě a tím se snaží vyloučit jakékoliv patologické jevy, náznaky šikany.
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Organizační chod

Provoz školky je od 7:00 do 16:00 hodin

Uspořádání dne v MŠ:

Scházení dětí, spontánní činnosti, volná hra. Děti začínají svůj den výběrem aktivit v připraveném prostředí s pestrou nabídkou činností, pomůcek a materiálů	7:00 – 8:00 hod
Elipsa – přivítání, sdílení zážitků, plánování denního programu, cvičení, zpívání, oslavy výročí dětí	8:00 – 8,30 hod
Průběžné svačinky	8:30 - 9:00 hod
Program s prvky montessori pedagogiky, činnosti zaměřené hudebně, výtvarně, pracovní, dramaticky, s přípravou na školu a to individuálně, skupinově a činnosti se různě prolínají.	9:00 – 9:45 hod
Pobyt venku	9:45 – 11,45 hod
Hygiena, oběd	11:45 – 12,30 hod
Odpočinek, náhradní aktivity pro děti, které nespí, předškolní vzdělávání	12:30 – 14:00hod
Svačina, hry, zábavné činnosti, pobyt venku, rozchod dětí domů	14:00 – 16:00hod

Při sestavování denního programu respektujeme vývojové a individuální zvláštnosti dětí, vycházíme z konkrétní situace, z věkového složení tříd, z evaluace a hodnocení.

- Struktura dne je pravidelná a přesná.
- Denní program umožňuje reagovat na aktuální změny a potřeby dětí. Je zde vyvážené nastavení volnosti, zábavy a řízené činnosti.
- Pravidla jsou předem známá, jasná, jednoduchá a srozumitelná všem dětem.
- Při řízených činnostech je ve třídě vždy pedagog s asistentem, kteří si vzájemně vypomáhají a přizpůsobují činnosti schopnostem a věku dětí.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní pokračovat.
- Jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí.
- Je dbáno na soukromí dítěte, pokud to potřebuje.
- Ve třídě je vyvážená kombinace vzdělávacích pomůcek, hraček, knížek a stavebnic, které jsou stabilně, přehledně uspořádány.
- Děti mají stálý přístup k pomůckám a aktivitám s vodou, sytkým materiálem, plastelínou. Mají možnost kdykoliv trénovat přesypání, přelévání, strouhání, šlehání, krájení, stříhání, zametání, utírání...
- Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentům
- **Elipsa** - Jak již z názvu vyplývá, elipsa, je matematický pojem. V MŠ ji budeme využívat ještě k jedné důležité věci a to k setkávání. Využívá se nalepený či namalovaný tvar elipsy na podlaze herny. Scházíme se tu v pravidelnou dobu. Je to místo setkání, pozdravení a uvědomění si ostatních a zároveň místem, kde se zabýváme společným tématem. Děti nejsou nuceny se zúčastnit, jsou však vědomě motivovány k společenskému propojení. Začínáme formou klidového cvičení, kdy děti obcházejí elipsu v pomalém soustředěném tempu. V ruce nesou předmět, který si, po obejití elipsy, předávají dál. V těchto společných chvílích se zabýváme zvoleným tématem, děti se dozvídají nové poznatky, ujasňujeme si pravidla, představujeme ukázky, nové pomůcky atd. Děti jsou zapojovány do dialogu...
- Zahrada je místem, kde si děti obvykle spontánně hrají, mohou běhat, křičet, vymýšlet příběhy, hry fantazijní i pohybové, individuální či skupinové... Zároveň zde mohou studovat přírodu a dokončovat tematické práce jako součást a pokračování každodenních návrhů.
- Odpočinek po obědě je pro všechny děti, pokud dítě neusne, je mu nabízena klidová aktivita.

Řízení

- Řízením je pověřena ředitelka MŠ a ZŠ Na rovině Mgr. Renáta Hálová.
- Zástupkyně ředitelky pro věci pedagogické je Slavomíra Petrová.
- Kompetence zaměstnanců jsou stanoveny v pracovních náplních.
- Povinnosti a zodpovědnost ředitelky je dána Školským zákonem .
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.
- Ředitelka MŠ vytváří prostředí vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje zaměstnance do řízení zařízení, respektuje jejich názor, podporuje a motivuje spoluúčast na rozhodování o otázkách školního programu.
- Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Ona i ostatní spolupracují s rodiči.
- Informovanost rodičů je zajištěna formou informačních tabulí v šatně, individuálními rozhovory pedagogů s rodiči, scházíme se na třídních schůzkách a na besídkách, informace jsou pravidelně vkládány na webové stránky MŠ.
- MŠ spolupracuje se ZŠ Na rovině, s rodiči, zřizovatelem a řadou dalších institucí podporujících vzdělávání.

Personální a pedagogické zajištění

Personální obsazení

Ředitelka, dvě pedagogické pracovnice, pedagogická asistentka, uklízečka/provozní

- Provoz řídí ředitelka školy, která svým jménem za školku jedná
- Administrativa je vedena za celou školu nepedagog. pracovníci školy.
- O čistotu v MŠ se stará uklízečka.
- Výchovně vzdělávací práci a dozor vykonávají čtyři pedagožky k ruce jim jsou dvě pedagogické asistentky.
- Pedagogické pracovnice si uvědomují nutnost vlastního osobnostního růstu, a proto si neustále rozšiřují odbornou způsobilost vzdělávacími kurzy (kurz Montessori pedagogiky, Respektovat a být respektován, Kritické myšlení, aj.) a studiem odborné literatury.
- Pedagožky přispívají do výchovy a vzdělání dětí svým osobitým přístupem, dle svého uvážení. Základním kamenem zůstává, že se snaží být spravedlivé, předvídatelné a laskavé průvodkyně dětí, na nichž jim velmi záleží.

Přestávky v práci - §89 Zákoník práce 262/2006 Sb.

Zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci nejdéle po šesti hodinách nepřetržité práce pracovní přestávku na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut. Jde-li o práce, které nemohou být přerušeny, musí být zaměstnanci i bez přerušování provozu nebo práce zajištěna přiměřená doba pro oddech a jídlo.

V případě nevolnosti má pracovník povinnost tuto skutečnost nahlásit ředitelce MŠ, může si odpočinout, aby nedošlo k újmě na zdraví.

Pedagogičtí zaměstnanci – chvilka pro oddech a jídlo.

Provozní zaměstnanci – přestávky v práci.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče.

- Zaměstnanci, kteří pracují v MŠ, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Zároveň si uvědomují nutnost vlastního osobnostního růstu, a proto si neustále rozšiřují odbornou způsobilost vzdělávacími kurzy.
- ŠVP PV, které pedagogové zpracovali společně, je v souladu s požadavky RVP PV. Pedagogické činnosti jsou cílevědomé a plánované formou projektů.
- Pedagogové pravidelně sledují průběh předškolního vzdělávání, hodnotí jeho podmínky i výsledky (evaluace tematických celků – vždy po ukončení, evaluace školního roku – jednou za rok, autoevaluace učitelky MŠ – 2x za rok, diagnostika dítěte průběžně celý školní rok).

Pedagogové analyzují věkové a individuální potřeby dětí, zajišťují profesionální péči o dítě, jejich výchovu i vzdělání.

- Realizují individuální i skupinové činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí rozšiřování jejich kompetencí, schopností, dovedností, poznatků, postojů.
- Samostatně projektují výchovné a vzdělávací činnosti, provádějí je, hledají vhodné strategie a metody pro individualizované a skupinové vzdělávání dětí.
- Využívají oborových metodik a uplatňují didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dítěte.
- Pedagogové dostatečně stimulují a podporují rozvoj jazyka a řeči dětí.
- Pedagogové vedou děti tak, aby mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí, aby děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.
- Specializované služby jsou zajišťovány s příslušnými odborníky.

Spolupráce s rodiči a ostatními subjekty

- MŠ se snaží aktivně spolupracovat se zřizovatelem, rodiči a veřejností při procesu utváření konceptu vzdělávání, zdravém stravování, tvorbě/pořizování herních prvků, didaktických a montessori pomůcek atd. Veškeré názory a připomínky jsou vítány. Je snahou vytvořit mezi rodiči a MŠ vzájemnou důvěru, toleranci, otevřenost a především partnerství.
- Spolupracujeme s rodiči v oblasti uplatňování prvků zdravého životního stylu.
- Spolupracujeme s rodiči při získávání různorodých materiálů pro činnosti dětí.

- Spolupracujeme s rodiči při údržbě školní zahrady, rodiče se podílejí dle svých možností na drobných opravách. Maminky pomáhají při šití, připravují občerstvení na společné akce školy s rodiči apod.
- Rodičům je umožňován přístup do MŠ, podílení se na programech, tvorbě dokumentů, mohou dodávat nápady na zlepšení, finanční pomoc aj.
- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi (GDPR).
- Nedílnou součástí je snaha spolupracovat i s dalšími subjekty – RUKA 8, z.s., MŠ a ZŠ Na rovině v Chrudimi, městská knihovna, domov pro seniory, Amalthea, DDM, Ekocentrum Paleta aj.

Organizace vzdělávání

Kapacita MŠ je 21 dětí. MŠ je jednotřídní, věkově smíšená. Navštěvují ji děti ve věku 3-6 let. Provozní doba je od 7h do 16h. Věříme, že optimální množství dětí umožňuje vytvářet bohatší přátelské vztahy, pohodu dětí i personálu.

Budova je dvoupodlažní. Prostory MŠ se nacházejí v přízemí tohoto objektu. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada.

Vnitřní prostory jsou uzpůsobeny tak, aby naplňovaly potřeby práce metodou Marie Montessori. Hlavní místnost je rozdělena do několika odlišných oblastí a to je, praktický život, sensorický materiál, matematika, jazyk, kosmická výchova – umění, práce venku, příroda... Všechny oblasti se prolínají a vzájemně ovlivňují.

V herně se nalézá funkční kuchyňská linka, která dětem slouží k nácviku praktického života v kuchyni. Vedle se nachází nízké umyvadlo k přeprání haděrků, či vymývání výtvarných potřeb apod.

V další části místnosti jsou stoly se židlemi a police s materiálem pro praktický život – ten se uskutečňuje ve čtyřech skupinách cvičení, tou je: osobní péče, péče o prostředí, rozvoj sociálních vztahů, pohyb a hra. V další části místnosti se nachází elipsa, u které se scházíme při společném probírání tématu. Dále jsou uspořádány koutky pro rozvíjení matematické mysli směřující od konkrétního k abstraktnímu prostřednictvím experimentování s pomůckami a didaktickým materiálem. Koutek pro rozvíjení jazyka od mluveného k psanému. Nachází se zde pohyblivá abeceda, která ve své senzitivní fázi může rozvinout pozornost k čtení a psaní, které má dítě možnost uplatnit bez ohledu na věk.

Umělecké a hudební činnosti bereme jako způsob sebevyjádření a týkají se často daného tématu. Bývají součástí každodenních aktivit.

Při vlastní organizaci prosazujeme osobní odpovědnost a vytváření podmínek pro fungování vnitřní motivace, která vychází z osobních a profesionálních kvalit každého pedagoga.

Součástí je i spolupráce s rodiči a snaha o jejich aktivní zapojení do dění ve školce, především při pořádání různých setkání, plánování výletů, exkurzí, výběru herních prvků atd.

O děti pečují celkem 4 pedagogické pracovnice, které se v týdnu mění a 2 pedagogické asistentky, které zároveň vydávají obědy a 1 externí uklízečka.

Přijímání dětí

- Kritéria přijímacího řízení jsou stanovena ve vnitřní směrnici školy, termín, místo a dobu přijímacího řízení stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem.
- O termínech zápisu bude veřejnost informována prostřednictvím webových stránek MŠ a na informační tabuli MŠ a Fb.
- Ředitelka MŠ informuje rodiče do konce měsíce června o přijetí dítěte.
- K předškolnímu vzdělávání se přednostně přijímají děti zaměstnanců, děti, jejichž sourozenec navštěvuje stejné zařízení. Dále je přijetí dle posloupnosti věku sestupně. Rodiče by měli sympatizovat s programem MŠ.
- Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené § 34 a 165 zákona č.561/2004 Sb. a § 50 zákona č.258/2000 Sb.
- O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhodne ředitelka MŠ na základě písemného vyjádření praktického lékaře.
- Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.

Charakteristika vzdělávacího programu „Skrze smysly objevujeme svět“

Vzdělávací program je zpracován do tematicky integrovaných bloků ve čtyřletém cyklu. Tyto témata jsou totožná s tématy, které užívá ZŠ Na rovině. Vidíme zde smysluplnost ve vzájemném propojení, spolupráci, společných návštěvách výstav a exkurzí. Předškolní vzdělávání uchopuje tyto témata ze svého ohledu na věk dětí a jejich schopnostem a dovednostem.

Celkové téma:

Skrze smysly objevujeme svět

Témata pro čtyřleté období:

- 1) Člověk je tvor společenský
- 2) Země v našich rukou
- 3) Hledáme své kořeny
- 4) Křížem krážem přírodou

Podtémata - Integrované bloky:

Já a můj svět
Život okolo mě
Co se mohu naučit
Vnímám, jak se země probouzí
Mé bohatství

Jednotlivá podtémata pro konkrétní rok jsou zpracována individuálně do projektu - viz TVP PV.

Cíl ŠVP PV „Skrze smysly objevujeme svět“

- Cílem ŠVP PV „Skrze smysly objevujeme svět“ je umožnit dětem uspokojovat jejich potřeby, rozvíjet jejich dovednosti a orientovat se v okolním světě. Má pomoci dítěti se rozvíjet ve svobodnou osobnost na základě samostatnosti a vlastní činnosti. Program vyváženě zahrnuje všechny oblasti vzdělávání.
Specifickou pozornost bychom věnovali získávání klíčových kompetencí potřebných nejen na přípravu dítěte na školu, ale hlavně na přípravu dětí pro život – tedy na přípravu více rolí, než je role školáka. Dítě by mělo být vedeno k výbavě pro život v mnoha oblastech. Mělo by umět komunikovat a domluvit se při hře, být samostatné při oblékání, úklidu, zdvořile jednat – pozdravit, poděkovat, umět se domluvit, vědět, že když mu někdo fyzicky nebo jinak ubližuje, je potřeba se bránit.
- Zároveň klademe důraz na učitelky, aby byly citlivé v rozpoznání senzitivních fází dítěte a respektování jeho vlastní iniciativity, svobodné volby a vlastního tempa.
- Další z cílů je vytvořit podmínky, aby se děti mohly koncentrovat ze své svobodné vůle a pro jejich soustředění připravovat nabídku přiměřených cvičení, pomůcek a materiálů. Tyto jsou poskytovány formou nabídek.

Hluboká zájmová pozornost je základní vnitřní aktivitou dítěte, která v sobě obsahuje přirozený a komplexní výchovně vzdělávací proces, během kterého se dítě soustředí na vybranou činnost všemi smysly a celou svou bytostí.

- Obsah práce úzce souvisí s „připraveným prostředím“. Je to originálně utvořené prostředí, které umožňuje zkoumat a učit se nezávisle na druhých, podle svých dispozic a aktuální otevřenosti a zájmu.
- Dětem se specifickými potřebami budeme věnovat zvláštní pozornost. Při potřebě speciálního vedení dítěte spolupracovat s odbornými pracovišti pro pedagogickou a vývojovou diagnostiku.

Dlouhodobé záměry

Zkvalitňování výchovné práce:

Citové prožívání dětí (dílčí cíle)

- Vstřícnost k dítěti
- Komplex estetických výchov
- Estetika prostředí
- Příroda
- Prvky tvořivé dramatiky

Rozvoj osobnosti dětí

- Komunikační dovednosti
- Posilování kladných sociálních vztahů, morálních vlastností
- Podněcování zájmu, zvědavosti, činorodosti

Individuální přístup

- Zvykání v MŠ – návštěvy, dny otevřených dveří, pobyt s rodiči, pozvánky na akce
- Respektování specifických zvláštností a potřeb dětí
- Péče o děti se specificky vzdělávacími potřebami
- Kvalitní diagnostika
- Individuální plány

Předškolní děti

- Pitný režim
- Výživa a její kvalita
- Bezpečné prostředí
- Vybavení – nákup
- Rozvoj tělesné zdatnosti prostřednictvím TV a sportovních činností
- Výcházky a exkurze

Spokojenost rodičů

- Otevřené a citlivé jednání s dětmi a rodiči
- Spolupráce
- Vstřícnost

Vzdělávání učitelek

- Vysílání na školení, exkurze a kurzy – jeho financování
- Nákup literatury
- Diskuze, ověřování získaných poznatků a postupů v praxi
- Spolupráce
- Práce na třídním a školním programu – vycházet z RVP PV, metodiky práce Marie Montessori a tematické výuky

MŠ jako metodické centrum

- Poradenství pro rodiče, individuální rozhovory, propojení rodičů, půjčování literatury

Zachování provozu, vybavenost MŠ

Naplnění kapacity MŠ

- Budování jména a image školy
- Personální zajištění

Zlepšit využitelnost zahrady

- Doplnit herní prvky – lezecké stěny, překážky...
- Vysadit bylinkovou zahrádku
- Vysadit stromy

Vybavenost vnitřního prostředí

- Vybavování montessori a didaktickými pomůckami, zajímavými stavebnicemi, společenskými hrami, knhami, pomůcky pro tělesnou zdatnost

Estetika prostředí

- Čistota, úprava, výzdoba

MŠ jako součást města

- Spolupráce s institucemi - Amalthea, Městské muzeu, DDM, Knihovna
- Účast na akcích – Zahájení školního roku v Javorce, Advent v Kulturním domě
- Vlastní akce – Benefice k otevření MŠ a ZŠ Na rovině v České Třebové

Prezentace

- Účast na výstavách

- Kulturní akce
- Fotogalerie
- Vlastní webové stránky
- Prezentace v tisku
- Zapojení se a zpracování různých projektů

Nabídka činností v MŠ

- keramika, muzikoterapie, angličtina, tělocvik, knihovna, setkávání s dětmi ze ZŠ, setkávání se seniory, setkávání se s dětmi ze sociálně slabého zázemí (Amalthea), divadlo...

Obsah ŠVP PV „Skrze smysly objevujeme svět“

ŠVP PV „Skrze smysly objevujeme svět“ je zpracován pro období čtyř let, s faktem, že bude každý rok doplňován.

2022-2026

„Kdo nedbá, aby byl vyučován, toho budeš marně vyučovati, dokud u něho neprobudíš vřelý zájem o učení. Jestliže ponecháme, aby se žáci učili něčemu pracně a s odporem, je to výsměch dokonalé metodě... Zábavnosti je potřeba proto, aby se nevloudila do mysli omrzlost nebo nechuť, jež jsou zhoubami pro učení. ...to musí dobře znáti ten, kdo chce vyučovati. Tomu se však musí naučiti ze samého uspořádání lidské povahy, která sama od sebe dává najevo, co na ni působí lichotivě, a co se jí nemile dotýká.“

J.A. Komenský

Obsah ŠVP PV „Skrze smysly objevujeme svět“ je uspořádán do 4 tématických okruhů, které nás budou provázet po celý rok.

- první rok - **Člověk je tvor společenský,**
- druhý rok – **Země v našich rukou,**
- třetí rok – **Hledáme své kořeny,**
- čtvrtý rok - **Křížem krážem přírodou.**

Podtémata k jednotlivým rokům jsou stejná je jich pět jako je pět smyslů, které budeme stále při seznamování s novými poznatky používat. Názvy jednotlivých podtémat jsou:

- **Já a můj svět,**
- **Život kolem mě,**
- **Co se mohu naučit,**
- **Vnímám, jak země pulsuje a žije**
- **Mé bohatství.**

Podtémata zasahují všechny oblasti vzdělávání a jsou zpracovány pro celou věkovou skupinu dětí. Děti získávají potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávají žádoucí hodnoty a získávají samostatné postoje.

Témata nám určují směr nazírání a podtémata nabízejí mnohostranně pestrou nabídku činností intelektových i praktických, mají podobu projektů, které jsou rozpravovány do tematických částí a obsahují konkrétní dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku, klíčové kompetence a očekávané výstupy, jež jsou v souladu s RVP PV.

Motivace těchto celků vychází z ročních období, přírodních situací, společenských událostí a každodenní reality, kterou děti prožívají. Děti tak vnímají okolí skutečnost v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

Téma prvního roku: **ČLOVĚK JE TVOR SPOLEČENSKÝ:**

Celý rok se zabýváme člověkem jako takovým (rodina, tělo, smysly, zvyky a tradice, povolání, zdravá výživa, nemoci/úrazy, jiné národy – porovnávání)

- Začneme pravidly soužití, rituálů a uvědomění si sama sebe svých hranic a kde začínají hranice toho druhého. Půjde nám především o to, aby děti pochopily potřebu dodržování pravidel. Naučily se orientovat v prostoru, ukládat věci na své místo a samy si našly své místo v kolektivu.
- Budeme se zabývat rodinou, vývojem člověka od narození po stáří, hygienou.
- Podíváme se na stavbu těla, názvy končetin a jednotlivých orgánů a k čemu slouží.
- Smysly nám dají poznat barvu, chuť, vůni a hmat tvar podzimních produktů zahrady.
- Budeme zjišťovat, jak naše tělo vnímá změny počasí, chlad, teplo, vítr.
- Prostudujeme, jaké zvyky nám předci zanechali a jak je slavíme.
- Zjistíme, co naši rodiče v práci dělají, jak se baví, a jestli sportují.
- Jak zachovat tělo zdravé – otázka mlsání, vitamínů, pohybu a zdravém ovzduší.
- Když se stane úraz, co s tím a kam se máme obrátit, stejně tak při požáru či při trestné činnosti.
- Přemístíme se na další kontinenty, kde si představíme přírodní národy a jejich zvyky.
- S indiány procítíme matku zemi a jak se k ní chovat.
- Zjistíme také, jaké byly zvyky našich babiček a co je to víra.
- Popustíme uzdu fantazii a projdeme pohádkou, s kterou se podíváme ještě do větší historie a prozkoumáme starou Atlantidu, s kterou doputujeme k dalšímu roku a tématu: Země v našich rukou...
- Vlastní náplň činností a vzdělávání je na zpracování pedagoga.

Téma druhého roku: **ZEMĚ V NAŠICH RUKOU**

Celý rok se zabýváme zemí jako takovou (já a mé město, já a můj stát, já a můj kontinent (Evropa), Antarktida, Severní Amerika, Jižní Amerika, Austrálie, Asie, Afrika, Oceánie).

- Začneme tím, kde bydlíme, odkud pocházíme, jaká máme pravidla soužití.
- Poznáme historii a současnost našeho města (typické znaky – erb, vlajka...)
- Naučíme se orientovat v prostoru, poznávat důležitá místa (autobusové a vlakové nádraží, nemocnice, hasičská zbrojnice, náměstí, knihovna, muzeum, radnice, policie, MŠ a ZŠ...)

- Budeme zjišťovat jak velická a krásná je naše zem, jaké máme státní znaky, s jakými zeměmi sousedíme, jaké máme tradice a zvyky, jaká se zde skrývají přírodní bohatství...
- Projdeme jednotlivými kontinenty. Budeme si všímat přírody, náboženství, kultury, zajímavostí, historií i současností jednotlivých zemí.
- Popustíme uzdu fantazie a projdeme se pohádkami, bájemi a pověstmi různých zemí a krajů.
- Zjistíme, že ve světě je rozdílná příroda, flora a fauna, že s krajem se mění zvyky, víra, tradice...
- Při poznávání světa budeme neustále využívat našich pět smyslů (budeme poznávat barvy, tvary, chutě, vůně, rytmus, melodie...)
- Vlastní náplň činností a vzdělávání je na zpracování pedagoga.

Téma třetího roku: **HLEDÁME SVÉ KOŘENY**

- **Budeme se zabývat vývojem vesmíru od pradávných dob až po současnost** (vznik vesmíru, zeměkoule, pravěk, starověk, středověk, novověk, moderní doba, vědci a pokusy, historie světa v bájích a pohádkách)
- Zamysleme nad tím, jak asi vznikl vesmír? Co jsou to galaxie, vesmírná tělesa, kde se nachází sluneční soustava, co jsou to hvězdy, planety, jak probíhá vesmírný výzkum?
- Podíváme se na historii zeměkoule, kdy a jak asi vznikla? Co bylo potřeba k tomu, aby na zemi vznikl život? Jak a z čeho usuzujeme na takovýto vývoj? Jsou i jiné teorie?
- Prostudujeme vývoj organismů, vývoj člověka.
- Co s sebou přináší jednotlivá období od pravěku po současnost?
- Vžijeme se do role pravěkých lidí, starověké kultury, vyzkoušíme si život ve středověku atd.
- Budeme bádát a přemýšlet, proč došlo k takovému pokroku lidstva? (výzkumy, objevy, pokusy...)
- Vyzkoušíme si řadu pokusů.
- Při poznávání světa budeme pročítat encyklopedie i příběhy.
- Naše smysly budou denně ve střehu při poznávání přírodních zákonitostí, skrytých tajemství země...
- Vlastní náplň činností a vzdělávání je na zpracování pedagoga.

Téma čtvrtého roku: **KŘÍŽEM KRÁŽEM PŘÍRODOU**

Podtémata (Integrované bloky)

- I) **Já a můj svět**
- II) **Život okolo mě**
- III) **Co se mohu naučit**
- IV) **Vnímám, jak země pulsuje a žije**
- V) **Mé bohatství**

Integrované bloky

Učivo je uspořádáno do integrovaných bloků.

Tento způsob nejlépe vyhovuje psychologickým i didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku. Pro předškolní dítě je přirozený, motivující, snadno uchopitelný a přehledný. Naše témata vycházejí z koloběhu v přírodě a ze života kolem nás.

Integrované bloky jsou příležitostí přirozeně skloubit základní požadavky na vzdělávání dětí předškolního věku: umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti, které spojuje společné dítěti blízké a srozumitelné téma; vycházejí z přirozených vzdělávacích potřeb dětí; respektují potřebu dětí osvojovat si poznatky i dovednosti v reálných souvislostech a umožňují jim vidět smysl toho, čemu se učí; učí děti tomu, co si mohou vyzkoušet a následně pak použít a uplatnit v životní praxi či dalším učení.

Struktura roku:

Září – PRAVIDLA SOUŽITÍ

Říjen – DARY PŘÍRODY

Listopad – 4 ŽIVLY

Prosinec – ADVENTNÍ ČAS

Leden – ČÍM JEDNOU BUDU

Únor – V ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÍ DUCH

Březen – ZEMĚ

Duben – JARNÍ PROBOUZENÍ

Květen – CESTA DO ZEMĚ FANTAZIE

Červen – MOŘSKÉ OBJEVY

Výše uvedené témata protínají všechny 4 roky, jsou zařazeny do tematických bloků a řádně rozpracovány dle konkrétních činností a názvu roku do vlastního třídního vzdělávacího plánu pro daný rok.

Tematické celky v jednotlivých projektech jsou vzájemně propojeny, promítají se do pěti vzdělávacích oblastí a získávají podobu dílčích cílů.

1. Biologické	Dítě a jeho tělo
2. Psychologické	Dítě a jeho psychika
3. Interpersonální	Dítě a ten druhý
4. Sociálně-kulturní	Dítě a společnost
5. Environmentální	Dítě a svět

K rozvíjení dětí v těchto oblastech využíváme pomůcek z praktického života, smyslového materiálu, matematiky, jazyka a přírody. Dále využíváme pohybové hry, cvičení, hudební výchovu, četbu, vyprávění, dramatizaci, poslech, i sledování krátkých tematických videí s komentářem učitelky, samostatný mluvní projev dětí apod. Ústřední činností dětí zůstává hra, která je provází celý den a prolíná se všemi činnostmi.

Průběžné naplňování dílčích cílů směřuje k dosahování dílčích kompetencí, které jsou základem pro postupné budování **kompetencí klíčových**.

Klíčové kompetence pro etapu předškolního vzdělávání

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Vzdělávací cíle a záměry:

- Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte
- Rozvíjíme zdravé sebevědomí
- Kládeme základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možnosti, zájmů a potřeb.
- Učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání a to vše společnou cestou s rodiči.
- Upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání
- Podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany.
- Podporujeme rozvoj komunikativních dovedností
- Cílem je, aby se děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektovat jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu.
- Cílem je, aby byly děti šťastné a spokojené a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

Při své práci se řídíme rámcovými cíli uvedenými v RVP PV:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Cílem vzdělávání v mateřské škole nejsou encyklopedické znalosti, poučky, osvojení nějakého množství učiva. Ale můžeme děti prostřednictvím praktické práce a realizace uvedených témat připravovat na získávání těchto životních dovedností:

- čestnost
- smysl pro humor
- řešení problému
- odpovědnost
- trpělivost
- přátelství
- zvědavost
- spolupráce
- starostlivost
- vytrvalost
- iniciativa
- úsilí
- zdravý rozum
- pružnost
- organizování

Integrované bloky ŠVP PV „Skrze smysly objevujeme svět“

1.) JÁ A MŮJ SVĚT

Charakteristika:

Období: září - říjen

- Cílem podtématu je rozvoj v oblasti identity, uvědomění si postavení ve společnosti a rozvoje dovedností potřebných pro vzájemnou interakci dítěte do společnosti.
- Dítě se postupně dle svých možností, schopností a dovedností učí poznávat a odhadovat své možnosti, na co stačí, a kde má rezervy. Snahou je, aby se u dítěte rozvíjela oblast intelektuální, fyzická a psychická.
- Podtéma se dále zaměřuje na komunikační dovednosti, emoční schopnosti a sociální interakci dítěte. Pomáhá dítěti uvědomovat si, kdo je, kam patří, jaké jsou jeho sociální role – v rodině, mateřské škole,... Cílem je se dobře adaptovat, odloučit se od rodičů, stát se citově vyrovnanou osobností, která dokáže respektovat přirozenou autoritu, se kterou je ve styku (rodič, učitelka, dospělí).
- Zdokonalit komunikační dovednosti, prosadit se ve skupině a umět vhodně řešit problémy. Učit se přijímat úspěchy i neúspěchy, učit se přemýšlet o svých činech a z nich vyplývajících důsledcích.
- Dále se budou děti učit sebeobslužnosti, která je v praktickém životě značně důležitá pro zdravé sebevědomí.
- Upevňování poznatků ze smyslové výchovy.
- Lidské společenství – morálka, společenská pravidla, slušné chování, estetika chování

- Budeme se zabývat tématem rodiny, narození dítěte a jeho vývojové fáze.
- Budeme se zabývat tématem našeho bydliště a našeho státu.
- Budeme se zabývat tématem vesmíru a historií zeměkoule
- Budeme se zabývat tématem biotopů v ČR – louky a pole

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

KOMPETENCE –
K UČENÍ

1. **Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledkům.**

Cíl

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace rozsahu pohybu, koordinace ruky a oka, atd.), ovládnutí pohybového aparátu.

Očekávaný výstup

Koordinuje lokomoci a další polohy těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou.

Konkretizovaný výstup

- Vyrovnává svalové dysbalance v běžném pohybu.

Očekávaný výstup

Ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (umí zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji náčiním a materiálem, s grafickým a výtvarným – nůžkami, barvami, tužkami, modelovací hmotou a jednoduchými hudebními nástroji

Konkretizovaný výstup

- Uplatňuje postřeh a rychlost.

Očekávaný výstup

Zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Konkretizovaný výstup

- Užívá různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)

Očekávaný výstup

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

Konkretizovaný výstup

- Pohybuje se bezpečně ve skupině dětí.
- Pohybuje se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (lese, písku, sněhu...)
- Zvládá nižší překážky, zvládá různé druhy lezení.
- Je pohybově aktivní po delší dobu (10minut a více) v řízené i spontánní aktivitě.

<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lokomoční pohybové aktivity (chůze, běh, skok a poskoky, lezení) ➤ Nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) ➤ Základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry, jóga apod. ➤ Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem ➤ Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním ➤ Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
Cíl	Osvojení si věku přeměřených praktických dovedností
Očekávaný výstup	Zvládá samoobsluhu – umí stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat, atd.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně jí, používá příbor, nalívá si nápoj, polévku, používá ubrousek. • Samostatně se obléká, svléká, obouvá, zapíná knoflíky, zipy, zavazuje tkaničky. • Postará se o své osobní věci, o hračky a pomůcky.
Očekávaný výstup	Zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce. • Pečuje o osobní hygienu, samostatně zvládá pravidelné běžné denní úkony (např. používá toaletní papír a splachovací zařízení, myje si a utírá ruce, umí používat kapesník).
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Každodenní činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí, apod. ➤ Denní rituály v oblasti hygieny a stolování ➤ Dramatické hry na téma stolování, oblékání, úklidu,...
KOMPETENCE-K UČENÍ	Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
Očekávaný výstup	Pojmenovat části těla a některé orgány
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) • mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Konstruktivní a grafické činnosti ➤ Činnosti k poznávání lidského těla a jeho částí

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

KOMPETENCE –

K UČENÍ

1. **Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat, dobrat se k výsledkům, podle instrukcí a pokynů.**

Cíl

5.2.2 Rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto čí k úmyslným.

Očekávaný výstup

Trénuje krátkodobou i dlouhodobou paměť naučením se nazpaměť krátkých textů, úmyslně si je zapamatuje a v určité chvíli vybaví.

Konkretizovaný výstup

- Zná většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělí svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumí většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. zná i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)

Vzdělávací nabídka

- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové, Kimovy hry)
- Práce s knihami, pracovními listy, PC, apod.
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinové konverzace.
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů a jejich zpětná reprodukce.
- Samostatný slovní projev na určité téma.

KOMPETENCE –
K UČENÍ

2. **Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení**

Cíl

5.2.2 Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Očekávaný výstup

Postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí, ale i sám.

Konkretizovaný výstup

- Uposlechne pokynu dospělého a řídí se jím.
- Rozlišuje některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umí je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení, pozná některá písmena,...

Vzdělávací nabídka

- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazných znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- Práce s knihami, pracovními listy, PC, atd.
- Hry spontánní i didaktické s tematikou znakových systémů
- Dramatické hry
- Činnosti podporující komunikační dovednosti

KOMPETENCE –
K UČENÍ

3. **Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých**

Cíl

5.2.3 Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).

Očekávaný výstup

Uvědomuje si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Konkretizovaný výstup

- Odhadne, na co stačí, uvědomuje si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- Přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- Odhaduje, na co stačí, uvědomuje si, co neumí a co se chce naučit (vyhledává příležitosti, umí požádat o pomoc)
- Přijme pokyny
- Odloží splnění přání na pozdější dobu

Očekávaný výstup

Učí se hodnotit svoje osobní pokroky

Konkretizovaný výstup

- Přijme povinnost, soustředí se na činnost a samostatně ji dokončí
- Samostatně splní jednoduchý úkol, poradí si v běžné a opakující se situaci, cítí ze své samostatnosti uspokojení

Vzdělávací nabídka

- Spontánní hra
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, veselí a pohodu.
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být úspěšné.

KOMPETENCE –
K UČENÍ

4. **Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích**

Cíl

5.2.2 Vytváření základu pro práci s informacemi

Očekávaný výstup

Vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívá zkušenosti k učení

Konkrétní výstup

- Projevuje zájem o poznávání písmen a číslic, prohlíží si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), zná některé dětské knihy a vypráví o nich, informace vyhledává v encyklopediích.
- Verbalizuje myšlenkové pochody, přemýšlí nahlas, popisuje, jak problém či situaci řešit
- Přichází s vlastními nápady.
- Projevuje zájem o nové věci, dotazuje se při nepochopení, zkouší, experimentuje.
- Nechá se zlákat pro záměrné učení.

Vzdělávací nabídka

- Experimenty s předměty a materiály
- Námětové hry, činnosti, spontánní hra
- Činnosti podporující samostatné řešení dítěte, nebo činnosti řešení s kolektivem
- Činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků...

KOMPETENCE –
K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

1. **Řeší problémy, na které stačí. Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého**

Cíl

5.2.3 Získání relativní citové samostatnosti

Očekávaný výstup

Uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory a postoje a vyjadřuje je.

Konkretizovaný výstup

- Používat jednoduchá souvětí, vyjadřuje myšlenky, nápady, mínění, popíše situaci, událost, vyjádří svoje pocity, prožitky.

Samostatně se rozhoduje v některých činnostech

- Jednoduchý problém řeší samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradí, postupuje podle pokynů a instrukcí.
- Používá jednoduchá souvětí, myšlenky, zaujímá vlastní názory, nápady, popíše situaci, vyjádří svoje pocity, prožitky.

Očekávaný výstup

Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory

Konkretizovaný výstup

- Přijímá pobyt v MŠ popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (ví, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- Zapojuje se do činností, komunikuje a kooperuje s dětmi i se známými dospělými, odmítá neznámé dospělé
- Přiměřeně reaguje ve známých situacích, umí se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese

Vzdělávací nabídka

➤ Spontánní hra

➤ Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných – hněv, zlost, úzkost apod.)

➤ Dramatické hry

➤ Činnost rozvíjející komunikační dovednosti

➤ Činnosti vedoucí k rozvoji emoční inteligence

➤ Činnosti přiměřené schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné.

KOMPETENCE –
K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

2. **Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu**

Cíl

5.2.3 Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávaný výstup

Přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním.

Konkrétní výstup

- Přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit

Očekávaný výstup Konkrétní výstup	Prožívá radost ze zvládnutého a poznaného <ul style="list-style-type: none"> • Přirozeně projevoval radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spontánní hra ➤ Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání ➤ Cvičení v projevu citů, v sebekontrolu a sebeovládání
KOMPETENCE – K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	3. Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
<u>Cíl</u>	5.2.2 Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování)
Očekávaný výstup Konkretizovaný výstup	Nalézá nová řešení, nebo alternativní k běžným <ul style="list-style-type: none"> • Navrhne další varianty řešení (co by se stalo, kdyby) • Improvizuje a hledá náhradní řešení
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty. ➤ Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a fcí. ➤ Námětové hry a činnosti, dramatické hry, spontánní hra.
<u>KOMPETENCE</u> – <u>KOMUNIKATIVNÍ</u>	1. Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
<u>Cíl</u>	5.2.1 Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
Očekávaný výstup	Vést rozhovor (naslouchá druhým, vyčkává, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, ptá se).
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokáže naslouchat druhým, vyčkává, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, dokáže zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpoví na otázku, umí komentovat zážitky a aktivity.
Očekávaný výstup	Porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj a zopakuje jej ve správných větách)

Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií • sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat • předat vzkaz • chápat jednoduché hádanky a vtipy
------------------------------	--

Očekávaný výstup Formuluje otázky, odpovídá, hodnotí slovní výkony, slovně reaguje

Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa) • mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
------------------------------	---

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- prohlížení a čtení knížek
- hry a činnosti

KOMPETENCE-KOMUNIKATIVNÍ 2. Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Cíl 5.2.1 Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, dramatické, pohybové).

Očekávaný výstup Naučí se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout, jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu • zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
------------------------------	--

Očekávaný výstup Domluvit se slovy i gesty, improvizovat

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	<ul style="list-style-type: none"> • dorozumět se verbálně i neverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty) • předat vzkaz
------------------------------	--

Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

Konkretizovaný výstup

- Zaregistruje změny ve svém okolí (všimne si a rozpozná, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- Vypráví příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek apod.)

Očekávaný výstup Chápe slovní vtip a humor

Konkretizovaný výstup

- Chápe jednotlivé hádanky a vtipy

Očekávaný výstup Sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

Konkretizovaný výstup

- Rozkládá slova na slabiky, vyčlení hlásku na počátku a na konci slova, rozliší krátké a dlouhé samohlásky.
- Sluchem rozliší slova a slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech.

Očekávaný výstup Utvoří jednoduchý rým

Konkretizovaný výstup

- Poznává a najde slova, která se rýmují, doplní chybějící slovo rýmu.

Očekávaný výstup Poznává a vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Konkretizovaný výstup

- Poznává a vyhledává slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)

Očekávaný výstup Poznává některá čísllice a písmena, popř. slova

Konkretizovaný výstup

- Napodobit některá písmena, čísllice, poznat některé hudební znaky

Očekávaný výstup Poznává napsané své jméno

Konkretizovaný výstup

- Poznává napsané své jméno, podepíše se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvoř (např. použít nějaký symbol).

Vzdělávací nabídka

- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- Hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- Prohlížení a „čtení“ knížek
- Využití dramaturgie
- Využití práce s PC

KOMPETENCE-
SOCIÁLNÍ
PERSONÁLNÍ

A **Samostatně rozhoduje o svých činnostech. Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.**

Cíl

5.2.3 Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).

Očekávaný výstup

Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a zaujímat je.

5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině

Konkretizovaný výstup

- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)

-----29-----

Očekávaný výstup	Rozhodovat o svých činnostech
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit).
Očekávaný výstup	Vyjádřit svůj souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor • umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení. ➢ Cvičení organizačních dovedností. ➢ Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních.
KOMPETENCE ČINNOSTNÍ OBČANSKÉ	1. Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
<u>Cíl</u>	5.2.3 Rozvoj schopnosti sebeovládání
Očekávaný výstup	Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládá svoje city a přizpůsobuje jim své chování.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Odhadne, na co stačí, uvědomuje si, co neumí a co se chce naučit (vyhledává příležitosti, umí požádat o pomoc).
Očekávaný výstup	Vyvine volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Přijme povinnost, soustředí se na činnost a samostatně ji dokončí. • Přijímá pokyny.
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Příležitosti a hry na rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání. ➢ Cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a sebeovládání. ➢ Dramatické hry zaměřené na zvládnutí agresivity.
KOMPETENCE ČINNOSTNÍ OBČANSKÉ	2. Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
<u>Cíl</u>	5.2.3 Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
Očekávané výstupy	Zorganizuje hru.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí a obohacuje hru podle své představivosti a fantazie • Odliší hru od systematické povinnosti
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování

vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení.

- Cvičení organizačních dovedností.
- Spontánní hra.

KOMPETENCE
ČINNOSTNÍ
OBČANSKÉ

A

3. Chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.

Cíl

5.2.2 Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).

Očekávaný výstup

Přemýšlí, vede jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádří.

Konkretizovaný výstup

Vzdělávací nabídka:

- Spontánní hra, volná hra a experimenty s materiálem a předměty
- **Námětové činnosti a hry**
  - Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií, apod.)

KOMPETENCE
ČINNOSTNÍ
OBČANSKÉ

A

4. Má smysl pro povinnost ve hře, práci i v učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých

Cíl

5.2.3 Rozvoj schopnosti sebeovládání

Očekávaný výstup

Respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Konkretizovaný výstup

- Přijímá pokyny
  - Plní činnosti podle instrukcí
  - Přiměřeně reaguje ve známých situacích, umí se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- **Spontánní hra**
- **Cvičení organizačních dovedností**
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné.

Vzdělávací nabídka

Dítě a ten druhý – Oblast interpersonální

KOMPETENCE
K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

1. Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou. Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativitou může situaci ovlivnit.

Cíl

Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

Spolupracuje s ostatními

Konkretizovaný výstup

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem

	<ul style="list-style-type: none"> vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7. chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
<u>Očekávaný výstup</u>	Uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajuje svůj postoj nebo názor, respektuje jiný postoj či názor), přijímá a uzavírá kompromisy, řeší konflikt dohodou.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> Chápe a respektuje názory jiného dítěte, domlouvá se, vyjednává Obhajuje svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímá také názor druhého, dohodne se na kompromisním řešení
<u>Očekávaný výstup</u>	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržuje herní pravidla
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách ➤ Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému ➤ Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření ➤ Dramaticky zaměřené hry na spolupráci ve skupině ➤ Činnosti zaměřené na komunikační dovednosti.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	1. Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
<u>Cíl</u>	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
<u>Očekávaný výstup</u>	Uvědomovat si práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> Spoluvytvářet prostředí pohody
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> Piktogramy
	2. V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými. Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.
<u>Cíl</u>	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
<u>Očekávaný výstup</u>	<ul style="list-style-type: none"> Přírozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem, navazuje a udržuje dětská přátelství. Odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná. Navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonává stud, komunikuje s ním vhodným způsobem, respektuje ho.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> Navazuje kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) Spolupracuje s dospělým. Respektuje dospělého, komunikuje s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky). Obrací se na dospělého o pomoc, radu atd.

Vzdělávací nabídka

- Rozlišuje vhodnost tykání a vykání.
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy.
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému.

KOMPETENCE
SOCIÁLNÍ
PERSONÁLNÍ

A

Spolupodílí se na společných rozhodnutích. Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.

Cíl

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Očekávaný výstup

- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Konkretizovaný výstup

- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)

Očekávaný výstup

- Spolupracovat s ostatními.

Konkretizovaný výstup

- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem

Vzdělávací nabídka

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy.
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření.
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

KOMPETENCE
ČINNOSTNÍ
OBČANSKÉ

A

Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Cíl

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávaný výstup

- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Konkretizovaný výstup

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení

Vzdělávací nabídka

- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost – Oblast sociálně kulturní

KOMPETENCE
KOMUNIKATIVNÍ

V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými. Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Cíl

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.

Očekávaný výstup

Vyjednává s dětmi i s dospělými i ve svém okolí, domluví se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)

Konkretizovaný výstup

- Reaguje na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazuje se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)

Vzdělávací nabídka

- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- **Společenské hry, společné aktivity** nejrůznějšího zaměření
- Činnosti zaměřené na rozvoj efektivní komunikace

KOMPETENCE
SOCIÁLNÍ
PERSONÁLNÍ

A

Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

Cíl

Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.

Očekávaný výstup

Pochopí, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat.

Konkretizovaný výstup

- Pochopí roli rodiny a jejich členů
- Orientuje se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umí se jim přizpůsobit

Očekávaný výstup

Chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Konkretizovaný výstup

- Pojmenuje povahové vlastnosti
- Navazuje s dětmi vztahy, má ve skupině své kamarády, udržuje a rozvíjí s nimi přátelství
- Cítí se plnohodnotným členem skupiny

Vzdělávací nabídka

- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a

- smysluplných pravidel soužití ve třídě
- **Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.)** umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
  - **přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)**
  - **hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává**
    - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

KOMPETENCE
ČINNOSTNÍ
OBČANSKÉ

A

Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých

Cíl

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Očekávaný výstup

Dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hraje fair.

Konkretizovaný výstup

- Chápe podstatu hry a její pravidla, dodržuje pravidla her a jiných činností, hraje spravedlivě, nepodvádí, umí i prohrávat

Vzdělávací nabídka

- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupracovat a spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

Dítě a svět – oblast environmentální

KOMPETENCE
UČENÍ

K

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Cíl

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávaný výstup

Orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

Konkretizovaný výstup

- Orientuje se ve školním prostředí, vyzná se v blízkém okolí (ví, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)

Vzdělávací nabídka ➤ **aktivity zaměřené k získání praktické orientace** v obci
(vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
➤ přirození pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

---

• ŽIVOT OKOLO MĚ

Charakteristika:

Období: listopad - prosinec

- Cílem je seznámení dětí se změnami počasí a jejich příslušných znaků. Všemi smysly se budeme snažit poznávat, rozlišovat a určovat změny v přírodě, které vidíme bezprostředně kolem sebe.
- Z života okolo nás budeme vycházet, a proto se děti seznámí s naším okolím a městem.
- Přírodními rozmanitostmi a základními koloběhy se děti seznámí přímou zkušeností (např. při rozkládání odpadu v kompostu na školní zahradě, koloběhu vody v přírodě...).
- Poznává, že i člověk je součástí tohoto koloběhu.
- Vysvětlíme si pojmy živelů, které se nám budou jednotlivými bloky prolínat.
- Nebudeme zapomínat na tradiční svátky, které se v naší kultuře dodržují. Rozhovory o vánočním čase, práce s literárním textem - dramatické etudy, kooperativní činnosti při námětových hrách, připravit překvapení, dárek.
- Prostřednictvím vánočních příběhů, oslav masopustu, lidové tvorby v podobě písní, říkadél, pranostik atd., výrobě tradičních zvykoslovných předmětů atp. probouzíme v dětech zájem o lidové tradice – zvyky a základní kulturně společenské postoje a seznamujeme děti s méně obvyklými či dokonce zapomenutými řemeslnými pracemi a zvyklostmi.
- Budeme se zabývat tématem naše tělo – zdraví a nemoci, kondice.
- Budeme se zabývat tématem Evropa můj kontinent a následně se podíváme na nejchladnější kontinent na zemi – Antarktidu.
- Budeme se zabývat tématem pravěku a starověku
- Budeme se zabývat tématem lesy a háje

DÍTĚ A JEHO TĚLO – OBLAST BIOLOGICKÁ

KOMPETENCE –
K UČENÍ

Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Cíl

Rozvoj a užívání všech smyslů

Očekávaný výstup

Vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů (sluchově rozlišuje zvuky a tóny, zrakově rozlišuje tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišuje vůně, chutě. Vnímá hmatem, apod.)

Konkretizovaný výstup

- Určuje chutě, vůně, sluchově rozlišuje zvuky, tóny, vnímá hmatem.

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty
- Ochutnávka různých druhů darů podzimu, Vánoční ochutnávka cukroví...

Má elementární poznatky o světě lidí, kultury i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije.

Cíl

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávaný výstup

Zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci,...)

Konkretizovaný výstup

- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

KOMPETENCE -
K UČENÍ

Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje

Cíl

Rozvoj a zpřesňování, kultivace smyslového vnímání

Očekávaný výstup

Vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje, všímá si nového, změněného, chybějícího

Konkretizovaný výstup

- správně reagovat na světelné a akustické signály
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)

	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) • rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. ➤ přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování ➤ činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých, obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce).
KOMPETENCE – K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů. Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
<u>Cíl</u>	5.2.2 Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
Očekávaný výstup	Chápe elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se orientuje v čase.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v časových údajích v rámci dne (dopoledne, poledne, odpoledne) • rozlišuje základní časové údaje, uvědomí si plynutí v čase (noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) • rozlišuje roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí... ➤ spontánní hra, volné hry ➤ cvičení a hry zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazové a pojmové)
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
<u>Cíl</u>	5.2.3 Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
Očekávaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky • Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním

Konkretizovaný výstup

- Zachytit a vyjádřit své prožitky
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ – OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

**KOMPETENCE-
SOCIÁLNÍ
PERSONÁLNÍ**

A

Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Cíl

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem.

Očekávaný výstup

5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Konkretizovaný výstup

- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)

Vzdělávací nabídka

- **Aktivitty podporující sblížení lidí**
- Aktivitty podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří..)

**DÍTĚ A SPOLEČNOST – OBLAST SOCIÁLNĚ
KULTURNÍ**

**KOMPETENCE-
ČINNOSTNÍ
OBČANSKÉ**

A

Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřené aktuálnímu dění

Cíl

Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávaný výstup

Aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i je běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině,

Konkretizovaný výstup

podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.

- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

Vzdělávací nabídka

- přípravy a realizace společných zábav a slavností – kulturní program, tradice, zvyky, oslavy výročí

**KOMPETENCE –
K UČENÍ**

DÍTĚ A SVĚT – OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Cíl

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávaný výstup

Porozumí, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobuje se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ. 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Konkretizovaný výstup

- zajímat se, co se v okolí děje, všimát si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Vzdělávací nabídka

➤ přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

➤ práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

KOMPETENCE –
ČINNOSTNÍ
OBČANSKÉ

A Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Cíl

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

40 **A ZÁKLADNÍ ŠKOLA**

Očekávaný výstup

5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Konkretizovaný výstup

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Vzdělávací nabídka

- **Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci** (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, ...)
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

III. CO SE MOHU NAUČIT

- Cílem je získání konkrétnějšího povědomí o blízkém i vzdálenějším okolí. Dítě si vytváří povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, lidském společenství a jeho morálních a estetických hodnotách.
- Děti se seznamují s českou společností, s českým jazykem, se zvyky, tradicemi, svátky. Česká Republika (hlavní město, prezident, vlajka, znak, historie, umění, sousední země, zvyky, tradice, svátky, pranostiky, český jazyk (četba knih, dětský čtenář, návštěva knihovny), lidová slovesnost (pohádky, pověry, ...)
- Učí se dopravní výchově, dopravní prostředky, cestování
- Seznamují se s morálními a estetickými pravidly lidské společnosti a její historií
- Zabývat se budeme povoláním, proniknout chceme hlouběji exkurzí za konkrétní vybranou činností - povoláním. Děti poznávají význam lidské práce a učí se k úctě k ní.
- Zdraví, otužování, vitaminy a otázka sladkého jídla, cukrů a pamlsků. Ústní hygiena.
- Dítě se učí péči o tělo, o své zdraví, duševní a tělesnou pohodu (hygiena, zdravá výživa, zdravý životní styl.
- Sport a sportovní činnosti.

- Základní čísla pro použití při potřebě pomoci – 112,150, 155, 158 – umět ovládat telefon, říct základní informace
- Lesnictví, fauna a flora, využití pro člověka

DÍTĚ A JEHO TĚLO – OBLAST BIOLOGICKÁ

KOMPETENCE – K UČENÍ

**Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
i oceňovat výkony druhých**

Cíl

Rozvoj psychické i fyzické zdatnosti

Očekávaný výstup

- 5.1.10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- 5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- 5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- 5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

Konkretizovaný výstup

- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

Vzdělávací nabídka

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, cechová, relaxační cvičení)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí.

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

KOMPETENCE-KOMUNIKATIVNÍ

Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

CÍL

Osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Očekávaný výstup

5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci

Konkretizovaný výstup

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky

Vzdělávací nabídka

- grafické napodobování symbolů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

KOMPETENCE-K UČENÍ

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

Cíl

5.2.2 Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...)

Očekávaný výstup

5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Konkretizovaný výstup

- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat

**KOMPETENCE -
ČINNOSTNÍ
OBČANSKÉ**

A Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Cíle

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání

Očekávaný výstup

Je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Konkretizovaný výstup

- reaguje přiměřeně dané situaci (odmítá agresí, přijímá vzor společenského chování, umí se podřídit)
- Přizpůsobí se společenství, projevuje zájem o spolupráci
- Umí se přizpůsobit změnám
- Projevuje se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem pomáhá druhým – kamarádům, mladším, starším...

Očekávaný výstup

Těší se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Konkretizovaný výstup

- Objevuje význam ilustrací, soch, obrazů
- Cinnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- Estetické a tvůrčí aktivity – slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové apod.
- Dramatické činnosti – předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích),
- mimické vyjadřování nálad – úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost...
- výlety do okolí – do přírody, návštěv dětských kulturních akcí, exkurze,....

Vzdělávací nabídka

**DÍTĚ A TEN DRUHÝ – OBLAST
INTERPERSONÁLNÍ**

**KOMPETENCE-
SOCIÁLNÍ
PROSOCIÁLNÍ**

A Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

Cíle

Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávaný výstup	Uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je.
Konkretizovaný výstup <u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> • důvěřuje vlastním schopnostem ➤ Kooperativní činnosti v dvojicích, ve skupině ➤ Společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření ➤ Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi – kamarádství, přátelství... ➤ Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

KOMPETENCE – ČINNOSTNÍ OBČANSKÉ   **A**   **Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu**

Cíle   Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Očekávaný výstup   Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí, neumí, že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené • Uvědomuje si vztahy mezi lidmi • Spoluvytváří prostředí pohody • Respektuje rozdílné schopnosti • Vnímá odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobuje i své přístupy
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy ➤ Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého ➤ Společná setkávání, povídání, sdílení

DÍTĚ A SPOLEČNOST – OBLAST SOCIÁLNĚ KULTURNÍ

KOMPETENCE – ČINNOSTNÍ OBČANSKÉ   **A**   **Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřený aktuálnímu dění**

CÍL   Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Očekávaný výstup   5.4.13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

Konkretizovaný výstup   v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu)
— 45 —

atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění

Vzdělávací nabídka

- **Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur – výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy,**
  - účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení,

Očekávaný výstup

5.4.14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Konkretizovaný výstup

- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

Vzdělávací nabídka

- využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.

DÍTĚ A SVĚT – OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

**KOMPETENCE-
K UČENÍ**

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Cíle

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávaný výstup

Má osvojeny elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Konkretizovaný výstup

Orientuje se ve školním prostředí, vyzná se v blízkém okolí (ví, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště...)

Vzdělávací nabídka

- **Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)**
- **Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé**

- Přírozené pozorování blízkého prostředí a života v něm.
- Hry a aktivity n téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní
- Využívání přírozených podnětů, situací a praktických ukázek
- Kognitivní činnosti – kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování.

Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Cíl

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách. Poznávání jiných kultur.

Očekávaný výstup

Má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Konkretizovaný výstup

- Chápe základní pravidla chování pro chodce
- Má poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijme tradici oslav
- Ctí oslavy svátků, narozenin a slavností

Očekávaný výstup

Všímá si změn a dění v nejbližším okolí

Konkretizovaný výstup

- Rozumí běžným okolnostem a dějů, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumí tomu, co se ve známém prostředí děje)
- Zajímá se, co se v okolí děje, všímá si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentuje, přizpůsobí oblečení – rozliší pocity chladu a tepla, chování

Vzdělávací nabídka

- Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- Přírozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému les
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- Využívání přírozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

IV.) VNÍMÁM JAK SE ZEMĚ PROBOUZÍ

Charakteristika:

Období: březen - duben

- Cílem je podporovat a rozvíjet úctu k životu, úctu k planetě, na které žijeme.
- Budeme pozorovat probouzející se přírodu, pozorovat oživení semínka.
- Intenzivně se budeme zabývat faunou a florou naší planety.
- Dále otázkou ekologie. V dětech podporujeme vědomí sounáležitosti s přírodou, chránit ji a pomáhat jí zachovávat pro budoucí generace. Třídění odpadu, skládky, druhy materiálů – dřevo, plast sklo, papír, recyklace.
- Navštívíme jiné kontinenty a jejich přírodními národy. Projdeme pralesy a jejich fci, savany, pouště a život v nich.
- Utužujeme povědomí o tom, že existují jiné jazyky, rasy a učít se předcházet negativním vlivům okolí – šikany. Přístup k lidem, které neznáme, chovat se obezřetně.
- Cílem je rozvoj bezpečného a zodpovědného chování, tak, aby nedošlo k fyzickému, duševnímu nebo materiálnímu poškození.
- Děti se seznamují se zvyky, které přináší jarní období, a které se dodržovaly v dřívějších obdobích, intenzivně věnují práci na záhonech. Návštěva ekofarmy.

	DÍTĚ A JEHO TĚLO – OBLAST BIOLOGICKÁ
KOMPETENCE – K UČENÍ	Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.
CÍLE	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
Očekávaný výstup	5.3.13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám • bránit se projevům násilí
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příležitosti a činnosti směřující k ochraně osobního bezpečí ➤ Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
	DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – OBLAST PSYCHOLOGICKÁ
KOMPETENCE – K UČENÍ	Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
CÍL	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
Očekávaný výstup	Zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhaduje podstatné znaky, vlastnosti předmětů a vzájemnou souvislost mezi nimi)
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší hmatem vlastnosti předmětu – př. strukturu povrchu, určí tvar, materiál, počet, velikost
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) ➤ Námětové hry a činnosti, pokusy ➤ Motivovaná manipulace s předměty, zkoumá jejich vlastnosti ➤ Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (barva, materiál), jejich charakteristických znaků a funkcí.
KOMPETENCE-KOMUNIKATIVNÍ	Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
CÍL	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
Očekávaný výstup	Učí se nová slova a aktivně je používá (ptá se na slova, kterým nerozumí)
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Má přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokáže osvojená

	slova aktivně uplatnit v řeči, používá větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) ➤ prohlížení a čtení knížek ➤ vyprávění toho co dítě slyšelo nebo shlédlo ➤ samostatný slovní projev na určité téma
KOMPETENCE – KOMUNIKATIVNÍ	Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
<u>CÍL</u>	Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu
<u>Očekávaný výstup</u>	Domluví se slovy i gesty, improvizuje
<u>Konkretizovaný výstup</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Dorozumí se verbálně i nonverbálně (např. používá gesta, udrží oční kontakt, reaguje správně na neverbální podněty) • Zná, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky v cizích jazycích ➤ hry a činnosti zaměřené k užívání gest ➤ prohlížení a „čtení“ cizojazyčných knížek ➤ hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest ➤ společné rozhovory, individuální i skupinová konverzace ➤ samostatný slovní projev na určité téma
KOMPETENCE- SOCIÁLNÍ PERSONÁLNÍ	DÍTĚ A TEN DRUHÝ – OBLAST INTERPERSONÁLNÍ Chápe, e nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
<u>Cíl</u>	Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým
<u>Očekávaný výstup</u>	Brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
<u>Konkretizovaný výstup</u>	<ul style="list-style-type: none"> • brání se projevům násilí jiného dítěte (nenechá se šidit, brání se posmívání, ohradí se proti tomu)
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí druhých • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti

	<p>k druhému, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého ➤ běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
	Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
Cíl	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
Očekávaný výstup	Chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádá druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • nepříjemný kontakt a komunikaci dokáže odmítnout • zná hrozící nebezpečí médií • požádá o pomoc (rodina, tísňová telefonní čísla + linka bezpečí)
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ společenské hry, společenské aktivity nejrůznějšího zaměření ➤ hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých ➤ četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením ➤ diskuse nad problémem, kladení otázek a hledání odpovědí
	DÍTĚ A SPOLEČNOST – OBLAST SOCIÁLNĚ KULTURNÍ
KOMPETENCE – K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativitou může ovlivnit situaci. Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou.
Cíl	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
Očekávaný výstup	vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení) v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu) • uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří) • spoluvytvářet prostředí pohody • respektovat rozdílné schopnosti • důvěřovat vlastním schopnostem • cítit sounáležitost s ostatními • nabídnout pomoc

<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování ➤ různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích ➤ receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) ➤ aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí.
KOMPETENCE – ČINNOSTNÍ OBČANSKÉ A	Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
CÍL	Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
<u>Očekávaný výstup</u>	5.4.14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše) • vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičké či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí)
<u>Očekávaný výstup</u>	5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině, ve světě) svoji roli, podle které je třeba se chovat
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy • navazovat s dětmi vztahy
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojení si rolí, do kterých se dítě

	přirozeně dostává
	DÍTĚ A SVĚT – OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ
KOMPETENCE- ČINNOSTNÍ OBČANSKÉ	A Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
Cíl	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
Očekávaný výstup	Má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Znat, co je škodlivé a co nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
Očekávaný výstup	pomáhá pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Všimá si nepořádku a škod, dbá o pořádek a čistotu, stará se o rostliny, zvládá drobné úklidové práce, nakládá vhodným způsobem s odpady, chápe význam třídění odpadu, chrání přírodu v okolí, živé tvory apod. • Spoluvytváří pohodu prostředí (cítí se pohodlně a bezpečně)
Očekávaný výstup	Rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimá si nepořádků a škod, upozorňuje na ně
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimá si nepořádků a škod, upozorňuje na ně • Uvědomuje si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporuje či narušuje zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu) • Je citlivé k přírodě
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry) ➤ praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami + jejich využití) ➤ praktické ukázky třídění odpadu v místě, kde žije (barevné kontejnery, sběrný dvůr)

	<p>➤ smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí</p>
	<p>Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní, společenské)</p>
<u>Cíl</u>	<p>Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>
Očekávaný výstup	<p>Uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit</p>
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<p>➤ poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p> <p>➤ kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)</p>

V.) MÉ BOHATSTVÍ

Charakteristika:

Období: květen – červen

- Cílem tohoto bloku je rozvoj fantazie, vyprávět si budeme o pohádkových bytostech – předchází tomu rej čarodějnic a filipojakubská noc
- návštěvy divadelních představení – Kulturní dům a Malá scéna Česká Třebová“
- spolupráce s městskou knihovnou v České Třebové a její návštěva
- zaměříme se na vlastní projev v oblasti dramatické, výtvarné, pohybové... vyjadřovat své prožitky a zároveň uvolňovat napětí
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti jemné i hrubé motoriky
- zájmem je propojení více generací, toleranci vůči starým osobám a aktivní chuť pomáhat
-
- zjistíme, čemu věřily naše babičky – spolupráce s místním domovem pro seniory – čtení pohádek.
- Fantazie nás přivede až do vodního světa – moře, oceány a vodní hrátky
- Budeme zjišťovat vlastnosti dané látky, geografické oblasti výskytu, práce s mapou, globusem, pomůckami...

	Dítě a jeho tělo – oblast biologická
KOMPETENCE- K UČENÍ	Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledkům.
CÍL	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace rozsahu pohybu, koordinace ruky a oka, atd.), ovládnutí pohybového aparátu.
Očekávaný výstup	Koordinuje lokomoci a další polohy těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou.

Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Vyrovňuje svalové dysbalance v běžném pohybu.
Očekávaný výstup	Ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (umí zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji náčiním a materiálem, s grafickým a výtvarným – nůžkami, barvami, tužkami, modelovací hmotou a jednoduchými hudebními nástroji)
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje postřeh a rychlost.
Očekávaný výstup	Zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Užívá různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
Očekávaný výstup	Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybuje se bezpečně ve skupině dětí. • Pohybuje se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (lese, písku, sněhu...) • Zvládá nižší překážky, zvládá různé druhy lezení. • Je pohybově aktivní po delší dobu (10minut a více) v řízené i spontánní aktivitě.
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lokomoční pohybové aktivity (chůze, běh, skok a poskoky, lezení) ➤ Nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) ➤ Základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry, jóga apod. ➤ Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem ➤ Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním ➤ Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
	Dítě a jeho psychika - Oblast psychologická
KOMPETENCE- SOCIÁLNÍ PERSONÁLNÍ	A Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
CÍL	5.2.3 Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.
Očekávaný výstup	Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)

Očekávaný výstup	Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání)
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte. ➤ Hry na téma rodiny, přátelství apod. ➤ Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
KOMPETENCE – K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti: postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje. Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady). Využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
CÍL	5.2.2 Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
Očekávaný výstup	Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je • projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích • verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle) • přicházet s vlastními nápady • projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat • nechat se získat pro záměrné učení
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování ➤ motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností ➤ spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a

		předměty
KOMPETENCE UČENÍ	K	Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
CÍL		5.2.3 Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).
Očekávaný výstup		Uvědomuje si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
Konkretizovaný výstup		<ul style="list-style-type: none"> • Odhadne, na co stačí, uvědomuje si, co mu nejde, co je pro ně obtížné • Přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč) • Odhaduje, na co stačí, uvědomuje si, co neumí a co se chce naučit (vyhledává příležitosti, umí požádat o pomoc) • Přijme pokyny • Odloží splnění přání na pozdější dobu
Očekávaný výstup		Učí se hodnotit svoje osobní pokroky
Konkretizovaný výstup		<ul style="list-style-type: none"> • Přijme povinnost, soustředí se na činnost a samostatně ji dokončí • Samostatně splní jednoduchý úkol, poradí si v běžné a opakující se situaci, cítí ze své samostatnosti uspokojení
<u>Vzdělávací nabídka</u>		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spontánní hra ➤ Činnosti zajišťující spokojenost a radost, veselí a pohodu. ➤ Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být úspěšné.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ		Dokáže se vyjadřovat a sdělovat svoje prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými,...)
CÍL		5.2.3 Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.
Očekávaný výstup		Zachycuje a vyjadřuje své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)
Konkretizovaný výstup		<ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) • tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Umí to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) ➤ Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) ➤ Hry na téma rodiny, přátelství apod. ➤ Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) ➤ Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) ➤ Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních.
	Dítě a ten druhý – oblast interpersonální
KOMPETENCE – ČINNOSTNÍ OBČANSKÉ	A Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
Cíle	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
Očekávaný výstup	Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí, neumí, že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené • Uvědomuje si vztahy mezi lidmi • Spoluvytváří prostředí pohody • Respektuje rozdílné schopnosti • Vnímá odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobuje i své přístupy
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy ➤ Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého ➤ Společná setkávání, povídání, sdílení
	Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní
KOMPETENCE – ČINNOSTNÍ OBČANSKÉ	A Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

CÍL	Rozvoj společenského a estetického vkusu
Očekávaný výstup	5.4.13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební) • vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.) • v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění • všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) ➤ Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě.
	DÍTĚ A SVĚT – OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ
KOMPETENCE – K UČENÍ	Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích
CÍL	Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
Očekávaný výstup	5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí 5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
Konkretizovaný výstup	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu) • všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod. • spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) • být citlivý k přírodě
<u>Vzdělávací nabídka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů ➤ Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte z oblastí s elementárními srozumitelnými reáliemi přírody

VII. Evaluační systém

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy. Na základě zjištěných poznatků můžeme navrhnout a provádět úpravy.

Evaluaci vlastně porovnáváme napsaný školní program s tím, jak vzdělávání probíhá v praxi.

Informace potřebné k evaluaci budeme sbírat pravidelně.

Každodenní pozorování dětí a jejich činností je nezbytnou a neoddelitelnou součástí pedagogického procesu. Tato každodenní a systematická pozorování učitelkám umožňují také zachytit u dítěte případné problémy či nedostatky a včas zajistit další odbornou pomoc.

Veškeré písemné záznamy o dětech jsou důvěrné a přístupné pouze pedagogům, popřípadě rodičům. Tato pozorování, záznamy využívají učitelky při své každodenní práci, při tvorbě individuálního vzdělávacího programu, pro komunikaci s dítětem, pro informaci rodičům a neformální spolupráci s nimi.

Obecné cíle

Cílem evaluace v mateřské škole je zjistit, zda škola plní své úkoly a funkce podle vzdělávacího programu školy a RVP. Nejdůležitějším kritériem je pak to, zda se děti cítí ve škole bezpečně a mají plnohodnotný program, zda rodiče jsou s fungováním školy spokojeni a zda pedagogičtí pracovníci mají radost ze své práce. Zpětnou vazbou pro celou mateřskou školu je to, zda mají rodiče a naši školu zájem.

Sledovány a vyhodnocovány budou oblasti:

- *vzdělávací program – soulad, integrované bloky a projekty*
- *podmínky a průběh vzdělávacího procesu*
- *evaluace podmínek školy*
- *spolupráce s rodiči a dalšími partnery*

1.1 Evaluace podtémat integrovaných bloků

Cíl:	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
Čas. rozvrh:	Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku
Nástroje:	záznam, konzultace učitelek, dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.2 Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku

Cíl:	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření
Čas. rozvrh:	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku
Nástroje:	Záznam, konzultace učitelek, případná konzultace s odborníky v pedagogicko-psychologické poradně
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.3 Evaluace doplňkových celoročních projektů

Cíl:	Plnění záměrů, začlenění cílů doplňkových projektů do jednotlivých integrovaných bloků
Čas. rozvrh:	průběh realizace 1x ročně (červen) naplnění záměrů
Nástroje:	záznam v evaluaci ŠVP, konzultace učitelek, konzultace učitelka – rodič, kuchařka
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.4 Hodnocení dětí

Cíl:	hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí
Čas. rozvrh:	Převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby
Nástroje:	konzultace učitelek, konzultace s rodiči, konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické porady, diagnostika dětských výtvarných prací, cílené pozorování, záznamy v individualizovaných formulářích, zejména na základě diagnostiky a pozorování, vedení portfolia
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.5 Soulad TVP – ŠVP – RVP PV

Cíl:	Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkového programu školy, spoluúčast rodičů
Čas. rozvrh:	červen
Nástroje:	přehledy o rozvoji dětí, fotodokumentace, výstavy, vystoupení dětí, ind.záznamy, hospitační záznamy, konzultace učitelek, dotazníky pro rodiče a zřizovatele, pedagogické porady, autoevaluace pedagogických pracovníků, vlastní hodnocení školy, projekty školy, nadstandard
Kdo:	Pedagogické pracovnice, rodiče, zřizovatel, ředitelka

2.1 Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces

Cíl: Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP

Čas. rozvrh:	Průběžně
Nástroje:	Hospitace, konzultace pedagogů, uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání, dotazníky, pedagogické porady, hodnocení dětí

Kdo:	Pedagogické pracovnice, děti, rodiče
2.2 Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Čas.	Průběžně, kontrola v červnu
rozvrh:	
Nástroje:	Konzultace, pedagogické porady, hospitace, dotazníky
Kdo:	Pedagogické pracovnice

3.1 Evaluace personálních podmínek	
Cíl:	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV: kvalifikovanost pedagogického týmu DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů efektivita personálního zabezpečení ŠJ, MŠ
Čas. rozvrh:	Červen
Nástroje:	průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, hospitace, pedagogické a provozní porady
Kdo:	Ředitelka

3.2 Evaluace materiálních podmínek (věcné)	
Cíl:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplnění záměrů ŠVP: budova, technický stav vybavení tříd – dětský nábytek pomůcky, hračky zahrada + zahradní náčiní – vybavení v souladu s legislativou
Čas. rozvrh:	červen
Nástroje:	záznamy z pedagogických a provozních porad, fotodokumentace, jednání se zřizovatelem
Kdo:	ředitelka

3.3 Evaluace řízení školy

Cíl:	Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy, sledování čerpání mzdových nákladů účelnost, efektivnost hospodaření motivační činnosti rozbory čerpání příspěvku obce rozbor hospodaření, pololetní účetní závěrka, roční účetní závěrka, sledování naplňování záměrů dle ročního prováděcího plánu a rozpočtu školy v oblasti mzdové i příspěvku obce, funkční informační systém, klima školy, kultura školy, plánování pedagogické práce
Čas. rozvrh:	4x ročně
Nástroje:	Tabulky, rozbory -pedagogické a provozní porady, dotazníky
Kdo:	Ředitelka, vedoucí ŠJ, vedoucí učitelka – dle stanovených kompetencí

3.4 Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl:	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Čas. rozvrh:	červen
Nástroje:	Hospitace, dotazníky, záznamy z pedagog. a provozních porad, konzultace s pedagogy

3.5 Evaluace podmínek školy - životospráva

Cíl:	Zhodnotit skladbu jídelníčku, vyvážená strava, pravidelný rytmus a řád, pobyt venku, volný pohyb po zahradě, respektování individuální potřeby spánku, klidový režim
Čas. rozvrh:	červen
Nástroje:	Hospitace, dotazníky, záznamy z pedagog. a provozních porad, konzultace s vedoucí ŠJ, konzultace s rodiči

3.5 Evaluace psychosociálních podmínek školy

Cíl:	Adaptace nově příchozích, respektování potřeb dětí, pocit jistoty a bezpečí, rovnocenné postavení mezi dětmi, volba a osobní svoboda dětí, správný pedagogický styl, pedagogický styl s nabídkou, prevence šikany a ubližování.
Čas. rozvrh:	červen
Nástroje:	Hospitace, dotazníky, záznamy z pedagog. a provozních porad, konzultace s rodiči
Kdo:	Všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

4.1 Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Čas. rozvrh:	červen
Nástroje:	Projekty, fotodokumentace, zveřejnění záznamů z doplňkového programu školy, rozhovory s rodiči, dotazníky, mimoškolní akce za účasti rodičů
Kdo:	Pedagogické pracovnice, rodiče – dotazníky

4.2 Evaluace spolupráce se ZŠ, správní radou, veřejností	
Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Čas. rozvrh:	Červen
Nástroje:	zveřejnění fotodokumentace, písemné záznamy o součinnosti a partnerství - projednání rozpočtu školy, webové stránky, vystoupení dětí pro veřejnost, výstava dětských prací v obci - publikační činnost (regionální tisk)
Kdo:	Ředitelka, učitelky

VII.1. Evaluace integrovaných bloků

Denní hodnocení

- Respektuje činnost potřeby dětí, vychází z jejich zájmu?
- Byla vhodně zvolena organizace činností?
- Byly vhodně využity pomůcky (přiměřené množství, ...)?
- Byl splněn vzdělávací cíl činnosti (pokud ne, jak činnost upravit)?

Na konci tematického bloku

Zvolené téma

- Došlo během vzdělávacího tématu ke změnám v komunikaci dětí (včetně rozšíření slovní zásoby)?
- Objevilo se téma ve spontánní hře dětí?
- Vznikly tematicky zaměřené výtvary, díla, ...
- Pozorovali a účastnily se tématu i rodiny dětí (zapojily se?)

Plánování

- Naplnily činnosti rozvoj plánovaných kompetencí?
- Odpovídá naplánované téma potřebám dětí a vychází z jejich zájmu?

Zodpovědnost: ředitelka a všechny učitelky

VII.2. Diagnostika dětí

Diagnostika dětí probíhá v pravidelných intervalech (při vstupu, při odchodu a jinak v průběhu jednou ročně. Cílem diagnostiky dětí je:

- Sledování individuálního vývoje dětí
- Vyhodnocování a srovnávání předpokládaným vývojem dítěte
- Shromažďování a analyzování produktů dítěte (vývoj úroveň jemné motoriky,...)

Zodpovědnost: Všechny učitelky

VII.3. Evaluace tříd

- Probíhá vždy na pedagogické poradě, vychází z evaluace TVP, hospitací pozorování běžného režimu.

VII.4. Hodnocení ŠVP

Probíhá vždy nejméně dvakrát ročně

- Na první pedagogické radě- shrnutí informací, závěry z předchozích evaluací, dále navazující opatření pro nadcházející období
- Závěrečné celoroční prezentování výsledků
  - zápisy z hospitací
  - hodnocení TVP
  - stav plnění úkolů z ročního plánu školy- cíle pro další rok

VII.5. Autoevaluace vlastní práce

Učitelky

- Sebekritické posouzení vlastní úrovně, schopnost pracovat na základě RVP PV a školního vzdělávacího plánu
- Schopnost využití rozmanitých forem a metod, další vlastní

Provozní zaměstnanci

- Sebekritické posouzení úrovně vlastní práce

VII.6. Evaluace rodičů

- Rodiče jsou pravidelně (dvakrát ročně) vyzýváni k evaluaci na rodičovských schůzkách

VII.7. Závěrečné hodnocení školního vzdělávacího plánu

- Probíhá jednou za tři roky po ukončení platnosti ŠVP, při tvorbě nového ŠVP se navazuje na získané poznatky

Zpracovaly:

Mgr. Ivana Klodnerová

Dana Schmidtová, DiS

Miloš Pražák

Kontrolovala : Slavomíra Petrová

Schváleno dne: 14.9.2023

Mgr.Ivana Klodnerová - ředitelka